

helyről középkori kerámiát gyűjtöttünk, ami az István Király Múzeumba került.

SZALAI TAMÁS

303. Sárszentmihály, Középkori falu

(Fejér megye) Kö

Az épülő szennyvízvezeték árka olyan utcákban haladt (Kosuth, Géza, Május 1., Deák, Fő, Árpád, Dózsa, Rákóczi utcák), amelyek a középkori Sárszentmihály falu területéhez tartoztak. Itt az aszfaltbontás után kézi erővel letermeltük az utca aljzatát, majd (általában 50–70 cm mélységben) megtaláltuk a modern utca kialakításával már meg nem bolygott szintet. Ezt megnyesve, majd ásónyomunként lefele haladva kutattunk régészeti objektumok után, amíg értelmét láttuk. Ezután a területet átadtuk az építőknek.

A Géza és Május 1. utcákban találtunk szórványosan középkori kerámiát, a 13. századtól a török utáni időkig terjedő időszakból. A Géza utcából egy kút (15–16. század?), valamint telekhatáráként értelmezhető négyzetes árokrendszer, a Május 1. utcából két földbe vájt létesítmény (13–14. század?) került elő.

A többi utcában a régészeti vizsgálat eredménytelenül zárult.

SZALAI TAMÁS

304. Sárvár, Végh-malom

(Vas megye) V, Ró

A Sárvári Önkormányzat által biztosított 200 000 Ft támogatásból július 13–augusztus 2. közötti időszakban folytattam az 1. századi vicus illetve a Flavius-Hadrianus kori út-állomás építményeinek feltárását. Az ásatási terület ÉNy-i részén újabb 1. századi gerendavázis ház részletét tárhatuk fel; ennek alapárkát Ny felé 5,5 m, É felé 5 m hosszan követhettük. A házat egy később ásott kúttal vágták át; a kút betöltésében gazdag kerámiaanyagot, üvegedényeket és állatcsontokat valamint nagyobb doriumokat találtunk.

A D-i részen egy kora vaskori gödröt, egy részben ebbe beleásott római gödröt tártunk fel a Savaria–Arrabona közötti római út kavicsozása alatt. Az útnak ez a szakasza Kr. u. 180 után épült ki. A kavicsos útalapozás szélén Philippus Arabs 247-ben, Róma millenniuma alkalmából vert érmét találtuk.

Az ásatási terület D-i részén cölöplyukak újabb 1. századi házat jeleztek. A leletanyag – érme, sigillaták, üvegek – az 1. század második felére illetve a 2. század első felére keltezik az objektumokat. A leleteket a szombathelyi Savaria Múzeumba szállítottuk. Az ásatáson részt vett Fülöp Endre Norbert.

GABLER DÉNES

305. Seregélyes határa

(Fejér megye) Kö

A tervezett M8-as autópálya nyomvonalán terepbejárást végeztünk 2000. október 1. és december 31. között.

Az M8-3 jellel regisztrált, 100×100 m kiterjedésű lelőhelyről középkori kerámiát és emberi koponyacsontot gyűjtöttünk, ami az István Király Múzeumba került.

SZALAI TAMÁS

306. Serényfalva, Földvár

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) B

A földvára Szmorad Ferenc, az Aggteleki Nemzeti Park munkatársa hívta fel figyelmünket. A bejárás során nem túl nagy kiterjedésű, de a hegynyereg felől háromszoros sánccal és árokkal védett, új, a szakirodalomban eddig nem szereplő erődítményt ismertünk meg. A sáncon belüli területen lévő vaddisznó-túrásokból a Kyjatice-kultúrára jellemző edénytöredékeket és paticsot gyűjtöttünk.

CZAJLIK ZOLTÁN

307. Somló, Vár

(Veszprém megye) Kö

A vár falait 1996-ban az Országos Műemlékvédelmi Hivatal részéről Bereczkiné Hammer Edit, Király László és Udvardy László felmérte. 1999-ben megbízást kaptam az OMvH-tól a falakon kívüli terület felmérésére. Abban az évben a vár előtti, DNy-ra lévő széles hegygerincet mértem fel.

A falak alatti törmelékes lejtőket 2000. február–március hónapokban, mértem fel. A szintvonalak a felülről lehullott vastag faltörmeléket jelzik, az eredeti felszint és esetleges további falakat csak nagyméretű ásatással lehetne meghatározni. A tengerszint feletti magasságok meghatározásához az 1996-ban bemért pontokból indultam ki.

A falakon kívül várárok csak a kapu mellett van, de ennek nagy részét valószínűleg az újkorban már feltöltötték. A többi, meredek hegyoldalon nincs nyoma ároknak. Az ÉNy-i oldalon a külső fal mellett a törmelék alatt terasz húzódik. Ezen az oldalon az újkori szőlőművelés egykor majdnem a falakig felnyomult, nyomai (kősor, terasz) több helyen láthatók a sűrű erdőben, ezeket azonban nem mértem fel.

A falakon belüli területen az 1996-os felmérésből csak a jellemző magassági adatokat rajzoltam be, ezek adnak tájékoztatást az egyes várrészletek közötti szintkülönbségekről.

NOVÁKI GYULA

308. Somogysámson, Marótpuszta, agyagbánya

(Somogy megye) Kk

A Somogysámson közigazgatási területéhez tartozó Marótpusztán 2000. májusban téglagyártáshoz való agyag bányászása közben csontvázak kerültek elő. A helyszínelés során talált nyomok alapján egy késő középkori település, illetve templom körüli temető nyomainak felszínre bukkanását lehetett valószínűsíteni.